

## A-PBT-A-37/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **D.L-nek és az általa képviselt D-né dr. K.I-nek** (xxx, a továbbiakban: Kérelmező) az **ABC Bank** (yyy, a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2013. június 13. napján, a 2013. július 15. napján, valamint a 2013. július 25. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

### AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak, hogy az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül számoljon el a Kérelmező felé a 2010. július 10. és 2012. október 10. között felszámított 0,60 % kamatfelár alkalmazása miatt keletkezett többlettel.

Az ajánlás nem érinti a Kérelmezőnek azt a jogát, hogy igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Psztv. rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

### INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek előadása alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező 2006. július 27. napján xxx számon „xxx” megnevezésű szerződést (a továbbiakban: Szerződés) kötött a pénzügyi szolgáltatóval, amely alapján a pénzügyi szolgáltató 76.190,- CHF összegű kölcsönt nyújtott a Kérelmezőnek azzal, hogy a pénzügyi szolgáltató a kölcsönt forintösszegben folyósítja. A kölcsön célja a Kérelmezőnek másik

pénzügyi intézménnyel szemben fennálló kölcsöntartozásának kiváltása volt. A Szerződés II. pontja szerint a kölcsön futamideje 240 hónap, pénzneme CHF, az ügyleti kamat évi 1,5 % volt azzal, hogy a kamat mértéke változó. A II/3. pontban rögzítésre került, hogy „*A kamat mértéke első alkalommal 2007. január 10-én változhat, egyébként pedig naptári félévenként (januárban és júliusban) változik. Az első változást követően megfizetendő kamat mértéke megegyezik a 2007. január 10-én érvényes, a Bank lakossági hirdetményében meghatározott standard (nem akciós) kamat mértékével, minden további változást követően pedig az adott naptári félév első munkanapján érvényes, a Bank lakossági hirdetményében meghatározott standard (nem akciós) kamat mértékével.*

*A Bank féléves kamatperióduson belül is jogosult a kamat mértéket egyoldalúan módosítani, a bankközi hitelkamatok, a fogyasztói árindex, a jegybanki alapkamat, az állampapírok hozama, az irányadó jogszabályok esetleges változása, a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos kockázat megváltozása illetve a számlavezetéssel kapcsolatos költségei változásának, a banki forrásköltségek jelentős (0,3 %, azaz nulla egész három tized százalékot elérő, vagy azt meghaladó mértékű) ingadozásának függvényében. A kamatmódosításról és a módosított kamat következtében megváltozott törlesztőrészlet nagyságáról a Bank a módosított törlesztőrészlet esedékességét megelőzően 15 nappal írásban tájékoztatja az Adóst. Az Adós a hitelező által megállapított, és az Adóssal írásban közölt mértékű ügyleti kamatot és törlesztő részletet köteles a hitelezőnek megfizetni. A bank bármikor jogosult az ügyleti kamat mértékét egyoldalúan csökkenteni.”*

A Kérelmező és a pénzügyi szolgáltató 2010. május 6. napján „yyy” (a továbbiakban: Kölcsönszerződés) kötöttek, amely alapján a pénzügyi szolgáltató 4.013.685,- Ft összegű hitel Kérelmező rendelkezésére tartását vállalta azzal a céllal, hogy finanszírozza a Kérelmezőnek a pénzügyi szolgáltatóval megkötött Szerződés alapján folyósított lakáscélú kölcsönének a Kérelmező által a Kölcsönszerződésben vállalt 10.000,- Ft/hó összegű törlesztőrészlet, illetve biztosítási díj összegével csökkentett részének törlesztését. A fenti összeg rendelkezésre tartását 2012. május 31. napjáig vállalta a pénzügyi szolgáltató. A hitel futamideje a Kölcsönszerződés aláírását követő huszonnegyedik hónap utolsó napjától számított 120 hónap. A pénzügyi szolgáltató kilenc alkalommal módosította egyoldalúan a Kérelmezőre hátrányosan az ügyleti kamatot és két alkalommal a Kérelmezőre nézve kedvezően. A pénzügyi szolgáltató a 2011. február 4. napján kelt levelében tájékoztatta a Kérelmezőt arról, hogy a kölcsönügyletek árazására, így a Kérelmező jelzáloghitelének kamatára is jelentős mértékben hatással van az ügylet finanszírozásához szükséges költségek alakulása. Felhívta a Kérelmező figyelmét, hogy a kamatmódosításra vonatkozó szerződéses rendelkezéseknek (az Üzletszabályzat xxx pontja), valamint a 275/2010. számú (XII.15.) Kormányrendelet I. § (2) bekezdés b) és e), valamint (4) bekezdés b) pontja alapján a Szerződésében rögzített kamatlábat a pénzügyi szolgáltatótól független külső, piaci tényezők hatása esetén módosítja. Egyidejűleg a pénzügyi szolgáltató levelében arról értesítette a Kérelmezőt, hogy a forrásköltségek kedvezőtlen irányú elmozdulását tapasztalta a 2010. július 1-jei állapothoz képest, ez kamatláb módosítást igényelt. Közölte továbbá, hogy „*A külső piaci hatások mellett árazási szempontból további meghatározó tényező a banki portfólió minőségének változása is. Bankunk az eddigi gyakorlatnak megfelelően a jól teljesítő ügyfeleire nem hárítja át a késedelmes fizetések okozta veszteségeket. Amennyiben azonban 30 napon túli késedelmet tapasztalunk, a törvényi rendelkezések adta lehetőségekkel élve, Bankunk az Ön szerződésének félévente történő felülvizsgálatakor is él a kockázati felár alkalmazásával és*

***mértékének módosításával. Vizsgálatunk eredményeképpen kamatlába ezen okok miatt is módosult.***”

A pénzügyi szolgáltató közlése szerint a fent említett két ok együttesen a Kérelmező kölcsönére vonatkozóan 2011. április 11-i hatállyal változtatást eredményez, amely alapján a Szerződés kamatlába évi 6,5 %-ra módosult, a változás mértéke 0,18 % százalékpont, az új törlesztőrészlet összege 598,76 CHF, első esedékessége 2011. május 10. A pénzügyi szolgáltató levelében tájékoztatta a Kérelmezőt többek között arról is, hogy „Amennyiben a jelen változást mégsem tudja elfogadni, úgy lehetősége van kölcsönszerződésének jelen levél keltétől számított 60 napon belüli díjmentes felmondására. Önnek lehetősége van a futamidő bármely pillanatában előtörleszteni hitelét. Az előtörlesztési költségek mértékéről, illetve esetleges díjmentességéről honlapunkon található hirdeteményeinkből tájékozódhat.”

A Kérelmező 2011. március 28-án kelt levelében tájékoztatást kért a pénzügyi szolgáltatótól a kamatemelés indokául közölt, a pénzügyi szolgáltatótól független külső piaci tényezők konkrét (számszerű) változásáról, valamint arról, hogy mikor esett 30 napon túli késedelembe, továbbá a megállapított törlesztőrészlet összegéről, illetőleg a kölcsön forintalapúra módosításának feltételeiről. A pénzügyi szolgáltató 2011. április 14-én kelt levelében adott választ a felvetettekre. A Kérelmező 2012. január 21-én kelt levelében jelezte a pénzügyi szolgáltató felé, hogy válaszáat nem fogadja el, vitatta a kockázati felár emelését, alkalmazását és kérte a kamat módosítását, a törlesztőrészlet és a fennálló tőketartozás újra számítását. A pénzügyi szolgáltató a 2012. február 22-én kelt levelében korábbi válaszáat fenntartotta, de jelezte a Kérelmezőnek, hogy ha a 2010. év második félévében és 2011. évben tapasztaltakhoz hasonlóan továbbra is késedelem nélkül teljesíti a fizetési kötelezettségeit, úgy a késedelmes fizetés okozta felár alkalmazásától eltekint. A Kérelmező 2013. január 23-án ismételt panasszal fordult a pénzügyi szolgáltatóhoz, amelyet a pénzügyi szolgáltató elutasított.

A Kérelmező a fenti előzményeket követően fordult beadványával a Pénzügyi Békéltető Testülethez. Kérte, hogy a Szerződés alapján fizetendő ügyleti kamat mértéke a 6 havi CHF Liborhoz kötve kerüljön megállapításra a szerződéskötés kori kamatmérték (1,5 %) alapul vételével. Kérte továbbá a kamatok ennek megfelelő újra számolását a szerződéskötéstől, valamint a kockázati felár visszamenőleges törlését és az ezen a címen megfizetett összegnek a Kölcsönszerződés alapján fennálló tartozásban történő elszámolását.

A Kérelmező kérelmében arra hivatkozott, hogy a pénzügyi szolgáltató a Szerződés kamatát egyoldalúan többször jelentős mértékben emelte. Több levélben kérte, hogy közöljék azokat az adatokat, amelyek alapján a kamatemelések történtek, mert szerette volna ellenőrizni a módosított kamatok, illetőleg az így módosuló törlesztőrészletei összegét. A Kérelmező előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató konkrét, számolható adatokról nem adott tájékoztatást, mindig kizárólag számára nem megfogható, nem számszerűsíthető okokra hivatkozott, úgy mint „banktól független külső piaci tényezők” és „forrásköltség emelkedés” stb. A Kérelmező álláspontja szerint a kölcsönadott pénz ára a fizetendő kamat, amit a szerződéskötés kor számszerűsítettek a felek, az utóbb bekövetkező esetleges változások hatását is kérte számszerűsíteni és indokolni. E körben hivatkozott arra, hogy a Szerződés megkötésekor a pénzügyi szolgáltató ügyintézője úgy tájékoztatta, hogy a kamat kizárólag a 6 havi CHF Libor változásával változhat. A pénzügyi szolgáltató kamatemelései miatt a CHF-ban kifejezett -

tehát árfolyamváltozástól mentes - havi törlesztőrészlete több mint 55 %-kal emelkedett. Előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató a kölcsön kamatát a Szerződés 3. pontja alapján a bankközi hitelkamat, fogyasztói árindex, jegybanki alapkamat, állampapírok hozama változására tekintettel módosíthatná, azonban az összes mutató alapján a kamatnak alacsonyabbnak kellene lenni, mint a Szerződés megkötésekor. Sétrelmezte, hogy a pénzügyi szolgáltató a kamatmódosításokkal kapcsolatban általa felvetett kérdésekre, javaslatra érdemi választ, számokkal alátámasztható indoklást nem adott. A pénzügyi szolgáltató a 2011. február 4-i levelében tájékoztatta arról, hogy 30 napon túli késedelem miatt kockázati kamatfelárat számolt fel. A Kérelmező ezt nem fogadta el, mert álláspontja szerint a Szerződés II.5. pontja alapján késedelmes fizetés esetén a késedelem időtartamára késedelmi kamat van kikötve és nem kamatfelár a Szerződés szerint még hátralévő futamidő (16 év) minden havi törlesztőrészletére, továbbá hivatkozott arra, hogy kizárólag a pénzügyi szolgáltató munkavállalójának javaslata, illetőleg a pénzügyi szolgáltató késedelme miatt esett késedelembe. Vitatta a kockázati kamatfelár alkalmazását arra hivatkozással is, hogy közel hét évi törlesztés után lejárt tartozása nem áll fenn. A Kérelmező a pénzügyi szolgáltató által a KHR nyilvántartásba közölt adatokat sem tartotta helyesnek a véleménye szerint jogtalan kockázati kamatfelár és indokolatlanul magas kamatra hivatkozással.

A Pénzügyi Békéltető Testület a Psztv. 89. § (2) bekezdésének értelmében felszólította a pénzügyi szolgáltatót, hogy nyilatkozzon a Kérelmező kérelmében foglaltakra.

A pénzügyi szolgáltató válasziratában a kamatemeléssel kapcsolatban a 2011. április 14-én és a 2012. február 22-én kelt válaszleveleiben foglaltakat fenntartotta, a forrásköltség növekedésére, a CHF LIBOR (London Interbank Offered Rate) és az ügylet finanszírozásához kapcsolódó felárak együttesen hatottak. A forrásköltség összetevői képletszerűen: a pénzügyi szolgáltató forrásköltsége = 6 hónapos CHF LIBOR + kockázati felárak. Előadta, hogy az ügylet finanszírozásával, illetve fenntartásával kapcsolatos - a bank számára felmerülő - felárak változását az Üzletszabályzat xxx (ii) pontjában, valamint a 275/2010. (XII.15.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdésében felsorolt pénzügyi feltételek és makrogazdasági környezeti változások befolyásolhatják, így többek között Magyarország hitelbesorolásának, országkockázati megítélésének változása, illetve a bankközi pénzügyi kamatlábak, hitelkamatok módosulása, azaz a finanszírozási kockázat. A pénzügyi szolgáltató hivatkozott arra, hogy a Kérelmező a Szerződés alapján folyósított kölcsön vonatkozásában folyamatosan hátralékban volt a törlesztőrészlet fizetésével 2010. február 10-től 2010. május 11-ig. Bemutatta, hogy a törlesztőrészletek alakulása a kamatnövekedéssel arányosan változott az alábbiak szerint:

Időszak eleje	Időszak vége	Kamat %	xxx díj (CHF)	Törlesztőrészlet (CHF)
2006.08.14.	2007.01.19.	1,5	87,76	426,49
2007.01.19.	2007.08.15.	3,89	87,76	507,40
2007.08.15.	2008.01.18.	4,39	87,76	525,16
2008.01.18.	2008.08.11.	4,58	87,76	531,89
2008.08.11.	2009.02.12.	5,37	87,76	559,70
2009.02.12.	2011.04.11.	6,32	87,76	593,59
2011.04.11.		6,5	87,76	598,76

A pénzügyi szolgáltató - korábbi álláspontját ebben a körben is fenntartva - előadta, hogy a kamatot xxx-ei hatállyal a forrásköltség emelkedésére való tekintettel emelte meg 18 bázisponttal. Az ügyleti kamatláb ugyanakkor tartalmazza a késedelmes fizetés miatti kamatfelárat is a jelentős késedelembe esés miatt. 2010. évben ugyanis februártól - májusig jelentős hátralékot halmozott fel a Kérelmező, ami miatt a pénzügyi szolgáltató, a törvényi rendelkezések adta lehetőséggel élve, felárat alkalmazott.

A pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint a kamat módosításakor a törvényi rendelkezéseknek és az Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően járt el, a kamat módosítása a jogszabályok által szabályozott egyoldalú szerződésmódosítás keretei között zajlott.

Ismertette a forrásköltsége összetevőit, amelyek: 6 hónapos CHF LIBOR és a pénzügyi szolgáltató által „létesített” devizacsere-ügyletek (SWAP-ügyletek) átlagos költsége. Előadta, hogy a SWAP-ügyletek költségét foglalta össze korábbi levelében kockázati felár néven. Ezek együttes változása alkotja a forrásköltség változását és indokolja a kamatemelést, ezáltal a Központi Hitelinformációs Rendszer (KHR) részére történő adattovábbításról szóló értesítő levelében a hitel fennálló tőketartozása megfelelően szerepelt, mivel a Kérelmező késedelembe esésével elérte a KHR-be történő adatszolgáltatási kötelezettséget.

A kamatfelár újbóli kérdésre azt válaszolta, hogy a pénzügyi szolgáltató a lakáscélú jelzálogkölcsön szerződéseiben a kamatmódosításra vonatkozó rendelkezések - 275/2010. (XII.15.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdés b) és e), valamint (4) bekezdés b) pontja - alapján, valamint az egyéb célú jelzálogkölcsön szerződéseiben a kamatmódosításra vonatkozó szerződéses rendelkezései - Üzletszabályzat xxx pont xxx és yyy alpontja - értelmében a kölcsönszerződésében rögzített kamatlábat a pénzügyi szolgáltatótól független, külső piaci tényezők hatása esetén módosítja.

A pénzügyi szolgáltató ezt követően úgy nyilatkozott, hogy a Szerződés tartalmazza az Általános Szerződési Feltételeket (ÁSZF), külön dokumentum nem volt a szerződéskötéskor erre vonatkozóan.

A 2013. június 13. napján megtartott meghallgatáson a Kérelmező kérelmét fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy először (2010. év elején) a pénzügyi szolgáltató ügyintézőjének javaslata miatt esett késedelembe, mivel az yyy kölcsönre vonatkozó igénye benyújtásakor (2010. február) arról tájékoztatta a pénzügyi szolgáltató ügyintézője, hogy amíg nem jön létre az yyy kölcsön vonatkozásában a szerződés, addig ne fizessen a Szerződés alapján törlesztőrészletet, míg a második késedelem az általa az yyy kölcsön lejáratát követően fizetendő törlesztőrészlet pontos összegének közlése hiányában következett be. Hivatkozott arra is, hogy korábbiakban már nyújtott be kérelmet a Szerződés ügyleti kamatának referencia kamathoz kötése iránt. Nem vitatta a pénzügyi szolgáltató képviselőjének azon nyilatkozatát, hogy a referencia kamat alkalmazása iránti kérelem beadása 2011 áprilisában történt. Előadta, hogy a kérelmet a pénzügyi szolgáltató elutasította azzal az indokkal, hogy az yyy kölcsön hatálya alatt arra nincs lehetőség. A Kérelmező hangsúlyozta továbbá, hogy az általa ismert és ellenőrizhető tételek alapján a kamatnak csökkennie kellett volna. Előadta, hogy abban nem kételkedik, hogy a pénzügyi szolgáltató meg tudja indokolni a kamatemeléseket, azonban álláspontja szerint a kamatfeltételeknek az ügyfelek által is átláthatónak, kiszámolhatónak kell lenniük.

A pénzügyi szolgáltató képviselője a meghallgatáson előadta, hogy 2010. július 1-től 30 napon túli késedelem esetén az ügyfelek minősítése „rossz adós”. A Kérelmező 2012 októberétől már jó adósminősítést kapott és a kölcsönét terhelő kamat mértéke 1,4 % ponttal csökkent. A korábban alkalmazott kockázati kamatfelár 0,60 % volt.

Az eljáró tanács elnöke a meghallgatást 2013. július 15. napjára halasztotta és egyidejűleg felhívta a pénzügyi szolgáltatót az yyy kölcsönkérelem dokumentumainak, valamint a Szerződés megkötéskor hatályos Üzletszabályzatának csatolására és a Kérelmezővel szemben alkalmazott kamatemelések jogalapjának igazolására.

A pénzügyi szolgáltató a Pénzügyi Békéltető Testülethez 2013. július 4-én érkezett beadványában hivatkozott a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 210. § (3) bekezdésére („A kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtenül módosítani, ha szerződés ezt - külön pontban - a pénzügyi intézmény számára meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére egyértelműen lehetővé teszi.”), a Szerződés II/3. pontjának a kamat változására vonatkozó rendelkezéseire, továbbá az Üzletszabályzat xxx pontjára, („Amennyiben szerződés másként nem rendelkezik, a bank egyoldalúan jogosult a hatályban lévő szerződések vonatkozásában is a kamat-, illetve egyéb díjtételeinek mértékét megváltoztatni (emelni, csökkenteni), valamint új díj-és költségtípust bevezetni, amennyiben az ügylet finanszírozásához szükséges költségei változnak, így különösen az irányadó pénzügyi kamatok szintje (a jegybanki alapkamat, a BUBOR, a LIBOR, az EURIBOR az MNB repo és betéti kamatlábak, a bankközi kamatok stb.), a KSH által meghatározott inflációs ráta, továbbá az egyéb pénzügyi forrászerzési lehetőségek, operációs költségek és a jogszabályok változása esetén. A módosítás csak a hatálybalépése utáni időpontra vonatkozhat.”)

A pénzügyi szolgáltató ismertette, hogy mikor mekkora mértékűre változott az ügyleti kamat mértéke (2006. augusztus 14. 1,5 %; 2007. január 19. 3,89 %; 2007. augusztus 15. 4,39 %; 2008. január 18. 4,58 %; 2008. augusztus 11. 5,37 %; 2009. február 12. 6,32 %; 2011. április 11. 6,5 %; 2011. október 11. 6,81 %; 2012. április 10. 7,85 %; 2012. október 10. 6,81 %; 2013. április 10. 6,7 %).

A pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy az alábbi két eset kivételével a Kérelmező a portfólió átárazás során alkalmazott kamatváltozást kapta meg:

1. eset 2010. július hónapban delikvencia miatt nem kapta meg a 0,60 %-os kamatcsökkentést. E körben a pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Kérelmező már a 2010. február 10-én esedékes törlesztőrészlettel 15 napot meghaladó hátralékosságba került, így ezen oknál fogva jogosan alkalmazta a pénzügyi szolgáltató a + 0,60 %-os felárat, azaz nem csökkentette 2010. július 10-én az ügyleti kamatot 0,60 %-kal, mint a késedelemmentes ügyfelek esetében. A Kérelmező a zzz igénylőlapot 2010. március 5-én nyújtotta be a pénzügyi szolgáltatóhoz, amikor is már meghaladta a 15 napot a késedelmes napok száma. Hivatkozott arra, hogy a bankfiókban elhangzottak nem kerülnek rögzítésre, így nem áll módjában kivizsgálni, hogy ügyintézői miről tájékoztatták a Kérelmezőt a törlesztőrészletek fizetésével kapcsolatosan, de ekkor már 23 napos késedelem állt fenn.

2. eset 2012. október hónapban az átlagos 0,44 %-os kamatcsökkentés helyett 1,04 %-os mértékű csökkentést alkalmazott a Kérelmező kölcsöne vonatkozásában, mivel az ezt megelőző két évben nem volt delikvens.

A pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a további kamatváltozás oka minden esetben a pénzügyi szolgáltató CHF-hoz jutási költségének a változása. A forrásköltség változására a svájci frank LIBOR és az ügylet finanszírozásához kapcsolódó felárak együttesen hatottak (pénzügyi szolgáltató CHF forrásköltsége = 6 hónapos CHF LIBOR + a banki finanszírozással kapcsolatos kockázati felárak). Hivatkozott arra, hogy az ügylet finanszírozásával, illetve fenntartásával kapcsolatos a pénzügyi szolgáltató számára felmerülő felárak változását az Üzletszabályzat xxx pontjában, valamint a 275/2010. (XII.15.) Kormányrendelet I. § (2) bekezdésében felsorolt pénzügyi feltételek és környezeti változások befolyásol(hat)ják, többek között a bankközi pénzügyi kamatlábak, hitelkamatok módosulása, azaz a finanszírozási kockázat.

A 2013. július 15-én megtartott folytatólagos meghallgatáson a Kérelmező kérelmét a kockázati felár alkalmazása vonatkozásában tartotta fenn, az egyéb kamatemeléseket továbbiakban az eljárásban nem vitatta. Előadta, hogy a kockázati felár alkalmazására a pénzügyi szolgáltató nem volt jogosult, annak lehetőségét az Üzletszabályzat sem tartalmazza. Hivatkozott arra is, hogy amennyiben a kamatfelár felszámítására lehetősége volt a pénzügyi szolgáltatónak, abban az esetben is méltányolható oknak tartotta volna azt a körülményt, hogy a pénzügyi szolgáltató ügyintézője javasolta, hogy ne fizesse a törlesztőrészetet, mert a hátralék az yyy kölcsönből rendezhető. A Kérelmező pontosította korábbi nyilatkozatát és a késedelmet okozó tájékoztatás időpontjaként 2010. február elejét jelölte meg. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a törlesztést teljes mértékben nem szüntette be, 10.000,- Ft/hó összeget 2010. februártól is teljesített, ezt azonban a meghallgatáson nem tudta igazolni.

A pénzügyi szolgáltató „belső minősítésükre” hivatkozott, amely alapján 15 napot késedelembe eső ügyfelek esetén alkalmaz kamatfelárat. Előadta továbbá a pénzügyi szolgáltató, hogy kockázati szabályzat szerint történik az ügyfelek kockázati besorolása. Álláspontja szerint a Hpt. a kockázati tényezőkre vonatkozóan nem tartalmaz előírást, csupán a késedelmi kamatra, amelyet az ügyleti kamattól el kell vonkoztatni. A pénzügyi szolgáltató elismerte, hogy az ügyleti kamatmódosítás egyoldalúan történt, azonban az oklistában szerepel(t) a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos kockázat miatti módosítás lehetősége. A pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy a Kérelmező esetében a 0,60 %-os kamatfelár 2010. július 10-én került alkalmazásra a Kérelmező 2010. február és 2010. április között fennállt késedelme miatt.

Az eljáró tanács elnöke a meghallgatást határozat hirdetésre 2013. július 25. napjára halasztotta.

A Kérelmező kérelme az alábbiak szerint megalapozott.

A Hpt. 210. §-ának a Szerződés megkötésekor és azóta is változatlan szöveggel hatályos (2) bekezdése szerint: „A pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben

*egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget vagy feltételt, ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének módját, következményeit is.”*

A pénzügyi szolgáltató képviselője maga is úgy nyilatkozott, hogy a Szerződésben, illetve az Üzletszabályzatban a kamatfelár alkalmazásának lehetősége, mint a késedelmes teljesítés jogkövetkezménye nem szerepel. Az eljáró tanács álláspontja szerint a Hpt. fenti rendelkezésében szereplő késedelmes teljesítés jogkövetkezménye meghatározás a pénzügyi szolgáltató álláspontjával ellentétben nem szűkíthető le pusztán a késedelmi kamatra, a meghatározás átfogja a késedelmes teljesítés valamennyi jogkövetkezményét, amelyek adott jogviszonyokban alkalmazható köre a konkrét szerződésekből állapítható meg. Ennek nem mond ellent a pénzügyi szolgáltató azon véleménye, hogy a késedelmi kamatot és az ügyleti kamatot egymástól el kell vonatkoztatni. Általánosságban ez nyilvánvalóan helyes megállapítás, azonban ebből nem vonható le az a következtetés, hogy amennyiben a késedelmes teljesítés miatt a pénzügyi szolgáltató az ügyleti kamat részét képező, annak mértékét befolyásoló kamatfelárat alkalmaz, úgy az nem lenne a késedelmes teljesítés olyan jogkövetkezménye, amelynek alkalmazására akkor van jogszerű lehetőség, amennyiben azt a Szerződés kifejezetten tartalmazza. A Hpt. kógens szabályának nem tesz eleget azzal, a Szerződés, hogy a pénzügyi szolgáltató egyoldalú kamatmódosításának lehetőségét biztosító pontjában kiköti a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos kockázat megváltozását, mint okot. Ezen kikötés nyilvánvalóan szélesebb, több eszközt átfogó és nem jelenti kizárólag a késedelmes teljesítés miatti kamatfelár alkalmazása útján történő egyoldalú kamatemelést (bár kétségkívül az is beletartozhat), és a kamatfelár alkalmazása nem szükségképpen, külön rögzítése nélkül fogalmilag beletartozó elem, így az egyértelmű meghatározás kritériumának sem felel meg.

Amennyiben elfogadnánk a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját, hogy a késedelmes teljesítésnek a hitelezési tevékenység kockázata körében történő, a Kérelmezőre hátrányos értékelése kívül esik a Hpt. 210. § (2) bekezdése szerinti rendelkezésén, abban az esetben is, igazolni kellett volna elsőként az intézkedés jogalapját, azaz, hogy az alkalmazás időpontjában (2010. július) arra a pénzügyi szolgáltatónak a Kérelmezővel fennálló jogviszonyában jogszerűen és szerződészerűen lehetősége volt, és ha igen, milyen feltételekkel. Ebben a körben a pénzügyi szolgáltató ellentmondó nyilatkozatokat tett. Hivatkozott - a pontos jogszabályhely megjelölése nélkül - törvényes lehetőségre, illetőleg a 275/2010. (XII.15.) Korm rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (2) bekezdés b) és e) pontjára, valamint az Üzletszabályzat xxx(ii) pontjában foglaltakra. Ebben a körben az eljáró tanács rámutat, hogy az R. 2010. december 18-án lépett hatályba, így nyilvánvalóan nem biztosított jogalapot a 2010. július 10-től megvalósuló kamatfelár alkalmazáshoz, ez okból az eljáró tanács az R. egyes felhívott rendelkezései alkalmazhatóságának vizsgálatát értelemszerűen mellőzte. A Szerződés megkötésekor hatályos Üzletszabályzatnak nincs xxx(ii) pontja. A Szerződés megkötésekor hatályos Üzletszabályzat xxx pontja az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozóan tartalmaz kikötést, azonban azt csak akkor kell alkalmazni, amennyiben a Szerződés másként nem rendelkezik. Jelen esetben a Szerződés II/3. pontja rendezi a kérdést, az Üzletszabályzat hivatkozott rendelkezése irreleváns. Egyebekben az eljáró tanács rámutat, hogy az nem tartalmaz rendelkezést a kamatfelár alkalmazását érintően. A pénzügyi szolgáltató csatolta válasziratához a 2011. xxx-től hatályos



Üzletszabályzatát, amelynek feltételezhetően a xxx(ii) pontjára hivatkozik (xxx(ii) pont nem szerepel ezen Üzletszabályzatban sem), amely a 2010. júliusi kamatfelár alkalmazásának szintén nem képezhetette jogalapját, így vizsgálatát az eljáró tanács mellőzte. A pénzügyi szolgáltató hivatkozott még az Üzletszabályzata xxx pontjának xxx és yyy alpontjára, amelyek a konkrét ügyben szintén nem bírnak jelentőséggel, mert 2011. xxx-től hatályosak (egyebekben az xxx pont a fent hivatkozott (ii) ponttal átfedésben van).

Ellentmondásosan nyilatkozott a pénzügyi szolgáltató a kamatfelár alkalmazását biztosító késedelem időtartama vonatkozásában is (30 vagy 15 nap), azonban következetesen állította, hogy 2010. február, 2010. március és 2010. április hónapokban befizetés a Kérelmező számlájára nem érkezett. A pénzügyi szolgáltató nyilatkozatát az általa csatolt kimutatás nem támasztja alá, mert xxx díj jogcímén 2010. február 05-én 49,20 CHF, 2010. február 10-én 21,20 CHF, 2010. április 06-án 154,32 CHF, 2010. április 19-én 87,76 CHF, alapkamat jogcímén 2010. február 05-én 335,75 CHF, 2010. április 06-án 162,05 CHF 2010. április 19-én 179,29 CHF került elszámolásra, a kimutatás szerint tőkére elszámolás nem történt.

Itt mutat rá az eljáró tanács, hogy a pénzügyi szolgáltató a 2011. február 4-én kelt levele abban a részében aggályos, hogy a pénzügyi szolgáltató vagy pontatlan tájékoztatást adott a Kérelmező számára azzal, hogy a 2011. április 11-től hatályos kamatemelésben is kifejezésre jut a 30 napon túli késedelme, vagy, ami még problémásabb, a pénzügyi szolgáltató több kamatemeléskor értékelte a Kérelmezőre hátrányosan ugyanazt a késedelmet.

A pénzügyi szolgáltató nem adott magyarázatot a kamatfelár alkalmazható/alkalmazott (0,60 %) mértékére, az alkalmazhatóság időtartamára sem.

Fentiek szerint nem nyert igazolást, hogy a pénzügyi szolgáltató által a kamatfelár alkalmazása jogszerűen történt.

A pénzügyi szolgáltató a konkrét ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezésként nem fogadja el, ezért az eljáró tanács a fentiekben írottak alapján a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. július 25.

dr. Sándor Roland s.k.,  
az eljáró tanács elnöke

Mohosné dr. Jakab Ágnes s.k.,  
az eljáró tanács tagja

Rajki Klára s.k.,  
az eljáró tanács tagja